

UZZINI! IESAISTIES!

KAS IR SABIEDRISKĀ ZINĀTNE?

Sabiedriskā zinātne (*Citizen science*) – pētniecības prakse, kas notiek ar sabiedrības līdzdalību. Sabiedrība zinātniskās izpētes procesā var piedalīties dažādos veidos: kā parādību novērotāji, datu sniedzēji, datu apstrādātāji un analizētāji un kā pētniecības projektu finansētāji. Atkarībā no personīgajām interesēm, laika un tehnoloģiskajām iespējām iedzīvotāji nolemj, kā iesaistīties pētniecībā: novērot putnus, identificēt galaktikas, kombinēt proteīnu struktūras virtuālā vidē, apkopot secinājumus par sabiedriskās zinātnes tendencēm un rezultātiem u.c.

KAS IR ATVĒRTĀ ZINĀTNE?

Sabiedriskā zinātne ir viena no atvērtās zinātnes (*Open Science*) komponentēm. Atvērtā zinātne ir iniciatīva, kuras mērķis ir padarīt brīvi pieejamus zinātniskos pētījumus, datus un to izplatīšanas iespējas visiem zinātniskās sabiedrības līmeņiem – gan profesionāļiem, gan amatieriem. Plašāk skatīt šeit: www.napd.lu.lv

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE
ANNO 1919

10 SABIEDRISKĀS ZINĀTNES PRINCIPI

Eiropas Sabiedriskās zinātnes asociācijas (*European Citizen Science Association – ECSA*) darba grupas labās prakses apmaiņai un veikspējas celšanai izstrādātie 10 sabiedriskās zinātnes principi:

KUR PIEDALĪTIES?

Dabas novērojumu portāls (www.dabasdati.lv)

Latvijas Ornitoloģijas biedrība (www.lob.lv)

Dabas aizsardzības pārvaldes sabiedriskā monitoringa programma (www.daba.gov.lv)

Mobilā lietotne Vides SOS (www.videssos.lv)

Bērnu vides skola (www.videsskola.lv)

Vides risinājumu institūts (www.videsinstituts.lv)

Globe at Night (www.globeatnight.org/)

iNaturalist (www.inaturalist.org)

1. Brīvprātīgie zinātnieki aktīvi piedalās sabiedriskās zinātnes projektos, kas rada jaunas zināšanas, izpratni un prasmes.

2. Sabiedriskās zinātnes projekti rada zinātniski pamatotus rezultātus.

3. Piedaloties sabiedriskās zinātnes projektos, labumu gūst gan profesionālie, gan brīvprātīgie zinātnieki.

4. Brīvprātīgie zinātnieki var iesaistīties jebkurā pētniecības fāzē.

Pārējie šeit:

https://ej.uz/10_principi

Tulkojumu latviešu valodā izstrādāja Vides risinājumu institūts.